

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев 437/2022
07.04.2022. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Марине Милановић, председника већа, Драгане Бољевић и Катарине Манојловић Андрић, чланова већа, у парници тужилаца АА и мал. ББ, чији је законски заступник мајка ВВ, свих из ..., које заступа Светлана Главашки, адвокат из ..., против туженог ГГ из ..., кога заступа Љиљана Петрић, адвокат из ..., ради измене одлуке о издржавању, одлучујући о ревизији тужилаца изјављеној против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж2 446/21 од 13.10.2021. године, у седници одржаној дана 07.04.2022. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија тужилаца изјављена против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж2 446/21 од 13.10.2021. године.

Образложење

Пресудом Основног суда у Бечеју П2 304/20 од 12.08.2021. године, ставом првим изреке, констатовано је да је делимично усвојен тужбени захтев тужилаца. Ставом другим изреке измењена је пресуда Основног суда у Суботици, Судска јединица Бачка Топола П2 168/13-15 од 12.07.2013. године у делу одлуке о децјем издржавању, тако што је тужени обавезан да на име свог доприноса за издржавање тужилаца, уместо досадашњих 35% од месечне зараде, плаћа месечно износе од 20.000,00 динара за тужиљу АА и 13.000,00 динара за мал. тужиоца ББ, почев од дана подношења тужбе па убудуће, док за то постоје услови, сваког петог у месецу за текући месец, на руке тужиле односно законске заступнице мал. ББ, са законском затезном каматом за случај задоцњења, а да заостале рате исплати одједном са законском затезном каматом од подношења тужбе до исплате. Ставом трећим изреке обавезан је тужени на накнаду трошкове парничног поступка од 45.000,00 динара, са законском затезном каматом од извршности до исплате. Ставом четвртим изреке одбијен је захтев преко досуђених 20.000,00 динара до тражених 28.000,00 динара, на име издржавања тужиле, и преко досуђених 13.000,00 динара до тражених 18.000,00 динара, на име издржавања мал. тужиоца, са законском затезном каматом на одбијајући део тужбеног захтева и на трошкове од пресуђења до извршности.

Пресудом Апелационог суда у Новом Саду Гж2 446/21 од 13.10.2021. године, ставом првим изреке, одбијена је жалба тужилаца, а жалба туженог делимично усвојена у усвајајућем делу, те је првостепена пресуда преиначена у усвајајућем делу,

тако што је тужени обавезан да плаћа месечно износ од 17.000,00 динара на име издржавања тужиље почев од 10.11.2020. године па убудуће, док је пресуда потврђена у преосталом непреиначеном делу одлуке о главној ствари и парничним трошковима. Ставом другим изреке одбијен је захтев тужилаца за накнаду трошкова другостепеног поступка.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, тужиоци су благовремено изјавили ревизију, из свих законом прописаних разлога.

Испитујући побијану одлуку у смислу члана 408. Закона о парничном поступку - ЗПП („Службени гласник РС“, бр. 72/11, 49/13 - УС, 74/13-УС, 55/14, 87/18, 18/20), Врховни касациони суд је оценио да ревизија није основана.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју Врховни касациони суд пази по службеној дужности. Ревизијом тужилаца указује се на битну повреду одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 12. ЗПП, због које се ревизија, у складу са чланом 407. став 1. тачка 1. до 3. ЗПП, не може изјавити.

Према утврђеном чињеничном стању, пресудом Основног суда у Суботици, Судска јединица у Бачкој Тополи П2 168/13-15 од 12.07.2013. године, разведен је брак родитеља тужилаца, а тада малолетни тужиоци поверени мајци на самостално вршење родитељског права, док је њихов отац – тужени обавезан да доприноси њиховом издржавању износом од 35% од своје месечне зараде, до 10. у месецу за текући месец почев од пресуђења док за то постоје законски услови. У време доношења претходне одлуке тужилац је похађао ... разред основне школе, а сада је ... у ... и за задовољавање њених месечних потреба неопходан јој је износ од око 30.000,00 динара. Мал. тужилац је у моменту развода брака његових родитеља имао ... година и похађао је ... разред основне школе, а сада је ученик ... разреда средње економске школе у ... и за задовољавање његових месечних потреба неопходан је износ од око 25.000,00 динара. Тужиоци живе са мајком и малолетном сестром у кући свог очуха. Мајка тужилаца је до децембра 2020. године била запослена и остваривала зараду од 31.000,00 динара, а обављајући и друге послове, остваривала је додатне приходе од око 50.000,00 динара. Од децембра 2020. године је престала да ради јер се разболела. Не поседује непокретну нити покретну имовину веће вредности. Њен садашњи супруг је запослен као ... и има зараду од око 100.000,00 динара. Тужени је незапослен. Обавља повремене послове у области Живи са супругом која је незапослена у кући која је власништво његове мајке. Осим према тужиоцима, нема обавезу издржавања других лица.

Полазећи од овако утврђеног чињеничног стања, првостепени суд је закључио да су се стекли услови за измену одлуке о висини обавезе туженог да доприноси издржавању тужилаца. Уместо дотадашње обавезе туженог да на име издржавања своје деце плаћа 35% месечне зараде, суд је закључио да обавеза туженог, који је у међувремену остао без сталног посла, треба да буде одређена у месечном износу од 20.000,00 динара за тужиљу и 13.000,00 динара за малолетног тужиоца.

Другостепени суд је закључио да је правилна одлука првостепеног суда за измену одлуке о издржавању тужилаца у смислу члана 164. Породичног закона, као и висина доприноса туженог одређена за издржавање малолетног тужиоца, али да је превисоко одређен допринос којим тужени треба да учествује у издржавању тужиље

АА, због чега је исту у том делу преиначио смањивши обавезу туженог за издржавање тужиље са 20.000,00 на износ од 17.000,00 динара, док је у преосталом делу првостепену пресуду потврдио.

По налажењу Врховног касационог суда, правилна је одлука другостепеног суда.

Породичним законом („Службени гласник РС“ бр. 18/05, 72/11, 6/15), одредбама члана 160. став 1. прописано је да се издржавање одређује према потребама повериоца и могућностима дужника издржавања, при чему се води рачуна о минималној суми издржавања. Потребе повериоца издржавања зависе од његових година, здравља, образовања, имовине, прихода, те других околности од значаја за одређивање издржавања (став 2). Могућности дужника издржавања зависе од његових прихода, могућности за запослење и стицање зараде, његове имовине, његових личних потреба, обавезе да издржава друга лица, те других околности од значаја за одређивање издржавања (став 3). Минимална сума издржавања представља суму коју као накнаду за храненике, односно за лица на породичном смештају, периодично утврђује Министарство надлежно за породичну заштиту, у складу са законом (став 4).

Одредбом члана 162. став 3. Породичног закона, прописано је да ако је поверилац издржавања дете, висина издржавања треба да омогући најмање такав ниво животног стандарда за дете какав ужива родитељ дужник издржавања. Одредбом члана 164. истог закона, прописано је да се висина издржавања може смањити или повећати ако се промене околности на основу којих је донета претходна одлука.

По оцени ревизијског суда, приликом одлучивања о захтеву странака за измену раније одлуке, побијаном одлуком правилно је закључено да су се промениле околности које утичу на начин испуњења обавезе туженог да доприноси издржавању тужилаца, као и околности које утичу на сам износ тог доприноса, јер су се потребе тужилаца повећале у односу на ранију одлуку, с обзиром да су они старији девет година, као и материјалне и породичне прилике оба родитеља и њихове могућности да доприносе издржавању тужилаца. Супротно ревизијским наводима, а полазећи од наведених одредаба материјалног права, руководећи се најбољим интересом детета, правилно је другостепени суд оценио стварне могућности туженог да доприноси издржавању тужилаца сразмерно приходима које остварује, имајући пре свега у виду да је сада незапослен, али налазећи да га у ситуацији када је здрав и радно способан, та чињеница не ослобађа обавезе да ангажује све капацитете у циљу испуњења своје обавезе, нарочито што занимањем којим се бави може остварити веће приходе од оних које тренутно остварује. Због наведеног је другостепени суд правилно поступио када је преиначио првостепену пресуду и обавезу туженог да доприноси издржавање тужиље одредио на износ од 17.000,00 динара, и када је првостепену пресуду потврдио у делу којим је одређена обавеза туженог за издржавање мал.тужиоца у износу од 13.000,00 динара. Досуђеним износима обезбеђује се задовољење услова за правилан и потпуни развој тужилаца, у складу са њиховим утврђеним потребама, а при томе се не угрожава егзистенција туженог, као дужника издржавања. Преостала средства за издржавање деце обезбедиће мајка, која то и иначе чини, како потребним новчаним износом, тако и доприносом у виду рада и старања које свакодневно улаже у негу и подизање деце. Због наведеног, неосновани су наводи ревизије тужилаца којима се указује да наведени новчани износи не одговарају околностима које се пре свега тичу могућности туженог.

Осталим ревизијским наводи тужилаца указује се на утврђено чињенично стање и исти не могу бити дозвољен ревизијски разлог у смислу члана 407. став 2. ЗПП, ни са изузетком да се у смислу члана 403. став 2. овог закона ради о ревизији изјављеној у породичном спору за издржавање. У вези са чињеничним наводима тужилаца (нарочито оним да је тужени отпутовао на рад у ..., изнетим на дан закључења првостепене расправе) другостепени суд је дао логичне и јасне разлоге, које и овај суд прихвата као правилне, јер не доводе у сумњу правилност примењеног материјалног права, с тим што они могу бити од значаја у евентуалном новом поступку за измену одлуке о издржавању.

На основу изложеног, Врховни касациони суд је донео одлуку као у изреци пресуде, применом члана 414. став 1. ЗПП.

**Председник већа – судија
Марина Милановић, с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић